अद्रोहः Absence of malice or ill-feeling; moderation, mildness, अद्रोहेणैव भूतानामल्पद्रोहेण वा पुनः। या वृत्तिस्तां समास्थाय विप्रो जीवेदनापदि॥ Ms 4. 2.

अद्वन्द्व *a.* Without duality or enmity; असमस्तपदवृत्तिमिव अद्वन्द्वां K. 131.

अद्वय *a.* [नास्ति द्वयं यस्य] 1 Not two. -2 Without a second, unique; sole; अद्वयं ब्रह्म Ved. Sūtra. **-यः** [अद्वयं विज्ञानाभेदः पदार्थानाम् अस्त्यस्य वादकत्वेन अस्त्यर्थे अच्] N. of Buddha **-यम्** [न. त.] Non-duality, unity, identity; especially of Brahman and the universe, or of spirit and matter; the highest truth. **-Comp. -आनन्दः** = अद्वैतानन्दः q. v. **-वादिन्** (= अद्वैत°) one who propounds the identity of spirit and matter or of Brahman and the universe (सर्वमेव वस्तु चित्स्वरूपं नान्यदतो द्वितीयमस्ति इति यः प्रतिपादयति) 2. Buddha; Jina; षडभिज्ञो दशबलोऽद्वयवादी विनायकः Ak.

अद्वयत्, -अद्वयस् *a.* Ved. Having no second; सखा सुशेवो अद्वयाः Rv. 1. 187. 3 (द्वयरहित); free from duplicity, true, sincere (?).

अद्वयाविन् *a.* [अद्वयम् अस्त्यर्थे विनि छन्दसि दीर्घः] Not having two ways (देवपितृयानरूपमार्गद्वयरहित); पुत्रस्य पाथः पदमद्वयाविनः Rv. 1. 159. 3.

अद्वयु *a.* [द्वयं द्विप्रकारोऽस्त्यस्य बा० उ, न. ब.] Free from duplicity, the same internally or externally (अन्तर्बाह्यैकरूप). उपद्वयुं चाद्वयुं च वसवः Rv. 8. 18. 15.

अद्वारम् Not a door, any passage or entrance which is not intended to serve as a regular door; अद्वारेण न चातीयाद् ग्रामं वा वेश्म वा पुरम् Ms. 4. 73; नाद्वारेण विशेत् Y. 1. 140.

अद्वारासङ्गः Absence of forming a queue at the door; कार्यार्थिनामद्वारासङ्गं कारयेत् Kau. A. 1. 14.

अद्वितीय *a.* [नास्ति द्वितीयं यस्य] 1 Without a second, matchless, peerless; न केवलं रूपे शिल्पेऽप्यद्वितीया मालविका M. 2; किमुर्वशी अद्वितीया रूपेण V. 2. -2 Without a companion, alone. -3 Sole, only, unique, supreme. **-यम्** Brahman; एकं °यं ब्रह्म.

अद्विषेण्य [न. त.] Not malevolent, not to be disliked.

अद्वेष *a.* [न. ब.] Free from hatred or malevolence. **-षः** Freedom from hatred.

अद्वेषस् *a.* [द्विष्-असुन्. न. त.] Friendly, not hating.

अद्वैत *a.* [न. ब.] 1 Not dual; of one or uniform nature, equable, unchanging; °तं सुखदुःखयोः U. 1. 39. -2 Matchless, peerless, sole, only, unique. **-तम्** [न.त.] 1 Non-duality, identity; especially that of Brahman with the universe or with the soul, or of soul and matter; See अद्वय also. -2 The supreme or highest truth or Brahman itself. -3 N. of an Upaniṣad; अद्वैतेन solely, without any duplicity. **-Comp.-आनन्दः** (अद्वय०) 1 the joy arising from a knowledge of the identity of the universe and the Supreme Spirit. -2 N. of an author and Founder of the Vaiṣṇava sect in Bengal, flourished at the close of the 15th century. **-वादिन्** = अद्वयवादिन् q. v. above; a Vedāntin.

अद्वैध *a.* Not divided or disunited; free from malice. यद्यप्येषभवेद्भर्ता अनार्यो वृत्तिवर्जितः। अद्वैधमत्र वर्तव्यम् Rām. 2. 118. 3.

अध, अधा *ind.* Ved. Used like अथ as an inceptive particle in the sense of 'now', 'then', 'afterwards', 'moreover', 'and', 'partly', 'so much the more' &c.

अधन *a.* [न. ब.] 1 Without wealth, poor. कृत्वा नृशंसं ह्यधने धिगस्त्वधनतामिह Mb. 12. 8. 11. -2 Not entitled or competent to possess independent property (in law); भार्या पुत्रश्च दासश्च त्रय एवाधनाः स्मृताः। यत्ते समधिगच्छान्ति यस्य ते तस्य तद्धनम्॥ Ms. 8. 416.

अधन्य *a.* Unhappy, wretched, miserable; हन्त धिङ् मामधन्यम् U. 1. 42.

अधम *a.* 'one who does not blow.' cf. अधमः कुत्सिते न्यूने अधःस्थाध्मानयोरपि Nm.

अधम *a.* [अव्-अम; अवतेः अमः, वस्य पक्षे धः Uṇ. 5. 54.] The lowest, vilest, meanest; very bad, or low, or vile (in quality, worth, position &c.) (opp. उत्तम); अधममध्यमोत्तमाः or उत्तमाधममध्यमाः &c.; शस्त्रावपाते गर्भस्य पातनेचोत्तमो दमः। उत्तमो वाधमो वापि पुरुषस्त्रीप्रमापणे॥ Y. 2. 277. oft. at the end of comp.; नर°, द्विज°; चाण्डालश्चाधमो नृणाम् Ms. 10. 12 lowest in position; अधम° the vilest of the vile, the meanest wretch. **-मः** 1 An unblushing sensualist (भयदयालज्जाशून्यः कामक्रीडाविषये कर्तव्याकर्तव्याविचारकः Śabda K.); वापीं स्नातुमितो गतासि न पुनस्तस्याधमस्यान्तिकम् K. P. 1. -2 A sort of योग or conjunction of planets (नृणां वित्तज्ञानादिषु अधमत्वसूचकः रविचन्द्रयोः स्थितिविशेषरूपो योगभेदः Tv.) **-मा** A bad mistress (हितकारिप्रियतमेऽहितकारिणी). [cf. L. *infimus*]. **-Comp. -अङ्गम्** [कर्म.] the foot (opp. उत्तमाङ्ग). **-अर्धम्** [कर्म.] the lower half of the body (below navel) **-अर्ध्य** *a.* [अधमार्धे भवः] connected with the lower part. **-आचार** *a.* [ब.] of the vilest conduct. (**-रः**) (कर्म०) the meanest conduct. **-ऋणः, -ऋणिकः** [अधमः अधमावस्थां प्राप्तः ऋणेन, ततः ठन्] a debtor (opp. उत्तमर्णः) (lit. reduced to a low position by his incurring debt). मन्येऽधमर्णप्रतिमेन भर्त्रे प्रत्यर्पितोऽभूदशितो धनौघः। Śiva B. 23. 70. **-भृतः, -भृतकः** [कर्म.] a porter, groom, a servant of the lowest class, one of the 3 kinds of servants; उत्तमस्त्वायुधीयोत्र मध्यमस्तु कृषीवलः। अधमो भारवाही स्यादित्येवं विविधो भृतः॥

अधर *a.* [न ध्रियते; धृ-अच्, न. त.] 1 Lower (opp. उत्तर), (lit. not held up); tending downwards; under, nether, downwards; °वासः under garment; असितमधरवासो बिभ्रतः Ki. 4. 38; cf. अम्बर; सुवर्णसूत्राकलिताधराम्बराम् Śi. 1. 6; °ओष्ठ lower or nether lip, see below. (In this sense अधर partakes of the character of a pronoun). -2 Low, mean, vile; °उत्तरम् See below; lower in quality,